

آیا آینده به مدارس نیاز دارد؟

محمد امین اسپروز

مترجم

اشاره

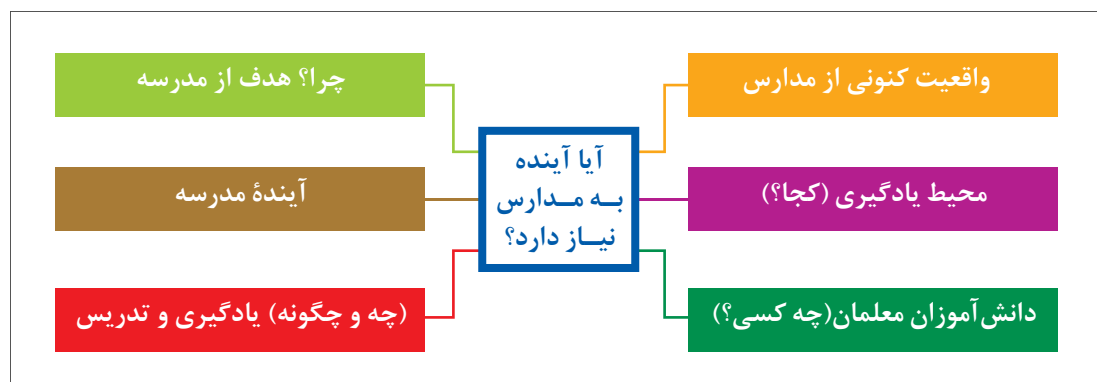
«آینده آموزش» شبکه تحقیق و توسعه جهانی در حوزه آموزش است که توسط دکتر جان موراوک^۲ (پژوهشگر، آینده پژوه و نویسنده که در برخی از پروژه های یونسکو و بانک جهانی مشارکت داشته) در ۲۰۰۹ پایه گذاری شده و تجاری در مشارکت با مبتکران، رهبران فکری، نوآوران و سازمان های یادگیری دارد تا فرصت های جدیدی را برای رشد و توسعه آموزش و پرورش ایجاد کند.

این شبکه که با نگاهی به آینده، با مدارس، دانشگاه ها و مردم برای اجرای پژوهش، سیاست گذاری و راه حل های نوآورانه برای مسائلی که آموزش و پرورش امروز با آن مواجه است، کار می کند، مطالعه ای را با طرح تنها یک پرسش: یعنی با نگاه به آینده ای ۱۰-

۲۰ یا ۵۰ ساله، آیا به وجود مدارس نیازی هست؟ در مارس ۲۰۱۸ اجرا کرد. البته این سوال ساده که دو گزینه ای، با پاسخ های بله/خیر بود با دو سوال اختیاری دیگر دنبال می شد:

چرا بله؟ چرا خیر؟
کار شما چیست؟

از ۱۶۴ پاسخ دهنده به سوال، ۷۱ درصد معتقد بودند بله، آینده نیازمند مدارس است و ۲۹ درصد بر این باور بودند که آینده، نیازی به مدارس ندارد. ۱۶۱ نفر (۹۸ درصد) از پاسخ دهندگان دلایل پاسخ خود را به صورت تشریحی ذکر کردند. پژوهشگران با کدگذاری دلایل ذکر شده و دسته بندی آن ها، تصویری کلی از پاسخ ها ارائه کردند. بعضی از جملات در پاسخ افراد، به دفعات تکرار شده است.

۸ رمزینه
زیر را با
گوشی
تلفن همراه
خود اسکن
نمایید

واقعیت های کنونی مدرسه

- دانش آموز فقط می خواهد نمرات خوبی داشته باشد و امتحانات را بگذراند.
- به آنچه در آنجا فرا می گیرد، هیچ اشتیاق و علاقه ای ندارد.
- باعث خستگی و سستی می شود.
- کودکان را وادار به انجام دادن کارهایی می کند که انتخاب خود آن ها نیست.

تجربه دانش آموز:

- مدرسه خلاقیت را از بین می برد.
- زندانی برای ذهن و روح است.
- بی انگیزگی ایجاد می کند.
- در آن تفکر خلاق یا انتقادی وجود ندارد.
- دانش آموز درک عمیقی از مدرسه ندارد.

- بعضی کودکان از مدرسه دستاورد ناچیزی دارند.

○ نتایج:

- مدارس امروزی کارخانه تولید مدرک تحصیلی هستند.
- تحصیلات، تعیین کننده فرصت‌های آینده است.
- مدارس دانش‌آموزان را برای رشد در دنیایی که به سرعت در حال تغییر است، آماده می‌کنند.

○ هدف و نقطه تمرکز آموزش کنونی:

- چهارچوب مدرسه برای آموزش است.
- نیروی کار بوروکراتیک تربیت می‌کند.
- قابلیت‌ها را اعتبارسنجی می‌کند.
- مدرسه، چارچوب تحصیلی را ایجاد می‌کند.
- به دانش‌آموزان اجازه می‌دهد که قابلیت‌های اجتماعی خود را گسترش دهند.
- دسترسی افراد محروم را به آموزش امکان‌پذیر می‌کند.
- برای همه دسترسی به تحصیل پایه را فراهم می‌آورد.
- مدارس باید حق تحصیل برای یک گروه وسیع را فراهم کنند اما گاهی نمی‌توانند مؤثر عمل کنند.
- مدرسه، پیش از عصر مدرن نیز وجود داشته است.
- والدین، برای آموزش به کودکان وقت کافی ندارند.

○ مدارس چه ویژگی‌هایی نباید داشته باشند:

- مدارس، نباید مشابه مدارس امروزی باشند.
- تفکیک سن
- مدارک تحصیلی نباید وسیله‌ای برای رسیدن به هدف باشد.
- ساختمان سنتی
- آموزش انبوه
- یادگیری منفعل
- برنامه درسی متمرکز بر آزمون‌های استاندارد
- حفظ کردن اطلاعات
- تمرکز بر خواندن، نوشتن و ریاضی

- ارج نهادن به مؤسسات و داده‌ها

○ اثرات خارجی بر مدرسه:

- نوعی برنامه درسی است که توسط عوامل محلی/ منطقه‌ای به مدرسه تحمیل می‌شود. از عوامل خارجی تأثیرگذار می‌توان به ناپایداری سیاست‌های خارج از مدرسه، زمان، بودجه و تلاش دانش‌آموزان اشاره کرد.

○ رویکردها و نظرات مثبت درباره مدرسه:

- ما به مدرسه احتیاج داریم.
- مدرسه بسیار کارآمدتر از خودآموزی است.
- مدرسه بخش مهمی از آموزش است.
- مدرسه، می‌تواند مکان خوبی برای نگهداری کودکان باشد و آن‌ها را از مشکلات در امان نگه دارد.

○ رویکردها و نظرات منفی درباره مدرسه:

- مطالب و برنامه درسی یکسان را به شیوه‌ای یکسان آموزش دادن، بی فایده است.
- خالی از مفهوم است.
- انتخاب بین بد و بدتر است.
- اطلاعات و مشاغل از رده خارج خواهند شد.
- اعتماد به مدرسه به عنوان یک مؤسسه در حال از بین رفتن است.
- با عصر دیجیتال مطابقت ندارد.
- با نیازهای جامعه آگاه، سازگاری ندارد.
- مدرسه به عنوان یک مؤسسه به کندی تغییر می‌کند.
- در اقتصاد جهانی جایگاهی ندارد.
- مدرسه آموزنده نیست.
- مدرسه برای همه مثل زندان است.
- مانعی سر راه یادگیری است.
- به مدرسه سنتی احتیاجی نیست.
- نبودن مدارس بهتر است.
- تا زمانی که ربات‌ها قابلیت نگهداری از کودکان را ندارند، به مدارس نیاز داریم.

محیط یادگیری (کجا)

○ مکان

- مدرسه می‌تواند ساختمان نداشته باشد و از راه دور باشد.
- فضای یادگیری می‌تواند درون مدرسه یا مکان‌های دیگر باشد.
- دانش‌آموزان می‌توانند به صورت پاره‌وقت در مدرسه حضور یابند.
- سنتی بودن ساختمان مدرسه ضروری نیست.
- دانش‌آموزان دیگر به فضای یک کلاس محدود نمی‌شوند.

- دانش‌آموزان به یک فضا نیاز دارند، نه یک ساختمان.
- یادگیری در هر زمان و هر مکان
- مکان‌هایی برای انجام دادن فعالیت‌های خاص
- تحصیل در خانه می‌تواند یکی از گزینه‌ها باشد.
- به وجود مؤسسات آموزشی نیاز است.
- مراکزی برای یادگیری که تمام خانواده‌ها بتوانند آن را انتخاب کنند.
- انجمن‌ها به مکان‌هایی برای گردهمایی نیاز دارند.

○ یک محیط آموزشی چه چیزی را ایجاد می‌کند؟

- سرپناه
- محیط محرک
- پشتیبانی و حمایت از دانش‌آموزان
- فضایی برای دور هم گرد آمدن و یادگیری
- مکانی برای معاشرت

○ فرهنگ:

- محیط حمایت‌گر
- مفرح و باشکوه

○ نیازهای مربوط به دسترسی و برابری:

- برابری برای همه کودکان
- خدمات قابل دسترس
- آموزش هوشمند در اختیار همه قرار دارد.

● فضاهای آموزشی قابل دسترس

○ آموزش مجازی/برخط:

- انتقال دانش می‌تواند از طریق اینترنت انجام شود.
- سیستم‌های آموزش برخط در حال حاضر به‌عنوان مدارس فعالیت می‌کنند.
- محیط دیجیتال
- یادگیری ترکیبی

○ خطرات آموزش از راه دور/برخط:

- آموزش از راه دور کار نکند.
- آموزش برخط، فاقد تعامل رو در رو است.
- ایجاد اتصال از طریق اینترنت مشکل است.
- محیط‌های خودراهبر و مجازی تجربه یکسانی ندارند.

دانش‌آموزان و معلمان (چه کسی)

○ دانش‌آموزان

■ دانش‌آموزان چه کسانی هستند؟

- نسل‌های مختلف
- شهروندان تحصیل‌کرده در تمامی سنین
- سنین مختلف در نقش‌های مختلف
- گروه‌های کوچک از افراد علاقه‌مند
- یادگیری از گهواره تا گور

■ نیازهای انفرادی/شخصی

- تشویق به خلاق و متفاوت بودن
- دانش‌آموزان باید پیشرفتی فراتر از مدرسه داشته باشند.
- کودکان محروم به مدرسه نیاز دارند.
- برخی دانش‌آموزان نیازمند آرامش، شفافیت و ساختار هستند.

□ رشد و پیشرفت شخصی

■ نیازهای جسمی

- وعده‌های غذایی

■ نیازهای آموزشی

- بعضی از کودکان به ساختار مدرسه نیاز دارند.
- کودکان مفاهیمی را می‌دانند که ما آن‌ها را نمی‌دانیم.
- کودکان به تحصیل نیازمند هستند.
- کودکان برای یادگیری به راهنما نیاز دارند.
- دانش‌آموزان و مربیان باید رودررو باشند.
- هیچ‌کس نمی‌تواند به‌صورت خودآموز، آمادگی لازم برای نیازهای محیط کار را کسب کند.
- بعضی دانش‌آموزان نیازمند شفافیت و ساختار هستند.

■ نیازهای اجتماعی/احساسی

- تعامل انسانی

- گردهم آوردن بچه‌های هم‌سن
- احساس هم‌بستگی
- روابط بالغ و مثبت
- مکانی برای دور شدن از خانه/محل
- یک شبکه پشتیبان
- بدون وجود مدرسه، شخص بیشتر از دیگران، بر روی خود تمرکز دارد.
- ما نمی‌خواهیم دانش‌آموزان فردگرا شوند.

○ معلمان

■ خصوصیات معلم:

- معلمان مسئولیت‌پذیر
- آموزش به کمک گروه وسیعی از معلمان و راهنمایان تحصیل کرده
- تسهیل‌گران
- دانش‌آموزان به راهنما نیاز دارند.
- دانش‌آموزان به مربی نیاز دارند، نه معلم.
- مربیگری، نظارت و مشاوره
- مردم آماده کمک به رشد دانش‌آموزان هستند.
- نسل قبل می‌تواند موضوعات اصلی را آموزش داده و دانش جدید را گسترش دهد.
- بهتر است آموزش به وسیله یک متخصص انجام شود.

■ نیازهای آموزشی:

- استخدام و تربیت معلم
- مربیان باید دامنه ابزار و استراتژی‌های خود را گسترش دهند.
- معلمان باید پیشرفت کرده و آگاهی بیشتری کسب کنند.

- سرمایه‌گذاری روی توانایی معلمان به منظور کشف، تشویق و پرورش استعدادها.
- والدین نمی‌توانند تمام این کارها را انجام دهند.

■ نقش معلم:

- کار کردن با دانش‌آموزان به روش‌های مختلف
- آموزش نیمه‌رسمی
- معلمان، فضاها و فرصت‌ها را ایجاد می‌کنند.

هدف مدرسه (چرا)

○ چرا مدرسه؟

- «ما چرا به کودکان خود آموزش می‌دهیم؟»
- فضایی که در آن دانش‌آموزان درباره جهان می‌آموزند.
- استعدادها را شکوفا کرده و به شاد زیستن در دنیا کمک می‌کند.
- زندگی واقعی، نیازهای حال و آینده
- به اشتراک گذاشتن، ساختن و رشد ایده‌ها که منجر به جامعه بهتری می‌شود.
- فرایند آموزش، یک بخش طبیعی از تکامل است.
- تغییر سیاسی و اجتماعی
- کمک می‌کند تا جایگاه خود را در زندگی پیدا کنید.
- چگونه آموختن را فرا بگیرید.
- ارائه فرصت‌های بهتر به منظور آماده کردن دانش‌آموزان بزرگتر برای دانشگاه، نیروی فنی و نیروی کار
- مدارس، آگاهی سنتی، معنوی و احساسی را ایجاد می‌کنند.
- آگاهی
- مهارت‌های مختلف را یاد بگیرید.

○ نقش و نیازهای اجتماع:

- کسب‌وکار و مدارس، برای مشاغل مورد نیاز اجتماع با

یکدیگر همکاری می‌کنند.

- همکاری کسب‌وکار و مدارس، می‌تواند هزینه‌های مدرسه را جبران کرده و مشاغل هدفمند ایجاد کند.
- بهینه‌سازی ارزش‌های اجتماعی
- اجتماعی برای به اشتراک گذاشتن دانش و تجربه
- رابطه مؤثر با خانواده‌ها

○ نیازهای جهانی:

- حفاظت واقع‌گرایانه از سیاره زمین
- صلح
- آموختن چگونه پذیرفته شدن در جامعه بزرگ‌تر

○ نیازهای اجتماعی:

- آموزش و تحصیل نیازهای اولیه جامعه هستند.
- به منظور آماده شدن برای جامعه نامعلوم، به مدارس نیاز است.
- برای خیر عمومی جامعه، به مدارس نیاز داریم.
- انتظارات و سرمایه‌گذاری روی بازآموزی در حال پیشرفت، برای صنایع جدید، فناوری‌ها و تغییرات اجتماعی
- دولت‌ها باید از سطح آگاهی شهروندان، اطلاع داشته باشند.

آینده مدرسه

○ مدارس باید تغییر کنند:

- مدارس می‌توانند تغییر کنند و تکامل یابند.
- مدارس باید بازسازی شوند.
- همه‌چیز، حتی مدارس تغییر می‌کنند.

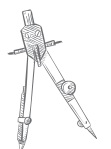
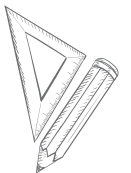
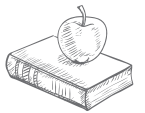
○ چرا مدارس به تغییر نیاز دارند؟

- آینده با مدرسه یا بدون آن در پیش رو است.
- نیازهای مردم در حال تغییر است.
- جامعه و اقتصاد تغییر کرده است.
- انواع مشاغل به سرعت در حال تغییر هستند.
- فناوری در همه‌جا باعث تغییر می‌شود.

○ تعریف مدرسه:

- ما به تعریف دیگری از مدرسه، به جز تعریف امروز آن نیاز داریم.
- رویکرد به آموزش، باید با زمان و نیازمندی‌ها همسو شود.
- مدارس ممکن است به سیستم‌های نهادی در حال پیشرفت

تبدیل شوند.

● مدارس ممکن است انعطاف پذیر باشند و به آسانی با تغییرات مورد نیاز سازگار شوند.

○ نیازهای پیش رو:

- آموزش مدرن
- ما برای تغییر سیستم، نیاز به یک تغییر اجتماعی داریم.
- تغییر اجتماعی و بنیادی به سوی ذهنیت یادگیری بلندمدت
- حرکت از مدرسه به عنوان یک مؤسسه، به سوی آموزش به عنوان یک فعالیت
- نوآوری، دانش و فناوری به سرعت پیش می رود. ما باید راه جدیدی برای آموزش ایجاد کنیم.
- مدارس می توانند بهتر، مؤثرتر و دارای تمرکز بیشتری باشند.

● مدل جدید آموزش، متکی به آموزش سازمانی بروکراتیک نباشد.

● مدارس باید آگاهی یابند، پیشرفت کنند و با سایر نهادها همکاری داشته باشند.

- نقش ها باید دوباره از نو تعریف شوند.
- بازنگری برنامه درسی
- بودجه مناسب
- افراد آموزش دیده نیاز است تا مشاغل را به عهده بگیرند.

○ پیشبرد اهداف:

- چه چیزی را باید دانست؟
- گردآوردن تمام جامعه، به منظور تعیین اهداف مدرسه
- دانش آموزان، اهداف خود را گسترش می دهند.
- برنامه درسی، آموزش و تسهیلات باید دارای همبستگی باشند.

یادگیری و آموزش (چیستی و چگونگی)

○ برنامه درسی (چیستی)

- نیازهای اجتماعی تغییر می کند و باید برنامه درسی و آموزش با این تغییرات همسو شوند.
- در مدارس، ایده هایی که تحمیل شده اند، باید متوقف شوند.
- تکمیل آموزش متعارف با استفاده از آموزش نامتعارف
- گسترش آگاهی
- کسب مهارت ها در مدارس
- انطباق برنامه درسی با نیازهای فردی
- راهنمایی مناسب، اهداف روشن و ارزیابی
- استفاده از مطالب به عنوان ابزاری برای درک جهان
- آموزش پایه ای اطلاعات و مهارت ها
- خواندن و نوشتن
- فنی، واقعی و تخیلی
- سلامت روانی و جسمی
- طبیعت
- سرمایه، مدیریت مالی، مالیات، دولت و شهروندان
- برنامه درسی باید به دنیای فناوری محور (فن سالاری) توجه کند.
- سواد دیجیتالی
- اخلاق دیجیتالی
- داستان گوئی
- سواد
- ریاضیات
- محاسبات
- پژوهش
- قالب (چگونگی)
- مدارس «آزاد»
- تحقیق محور

- کارگاه های آموزشی، مسائل جالب برای حل کردن، منابع
- تنوع روش ها
- فعالیت رسمی هم راستا و سازگار با آموزش
- فرایند یادگیری فعال
- آموزش چند رسانه ای
- روش های جدید فراگرفتن و از یاد بردن آموخته ها
- یادگیری به روش های مختلف

○ ساختار آموزش:

- ساختار یافتگی کمتر
- به آموزش مستمر و مبتنی بر تقاضا نیاز است.
- آموزش مبتنی بر وب
- آموزش جدید اگر سیستم (برون سیستم)
- بدون کلاس، سطح بندی، موضوعات درسی، آزمون ها و زمان بندی
- مدرسه زدایی
- مراکز آموزش حقیقی
- اشکال دیگر آموزش - کارآموزی، دوره های کوتاه، صدور گواهینامه، آموزش آزاد درون خطی و اساتید معنوی

■ سبک های یادگیری:

- یادگیری فردمحور
- یادگیری به شیوه خود
- تحصیل خودگردان
- مسیرهای انفرادی
- نمی تواند خودآموز باشد.
- معتبر، مرتبط و اجتماع محور

- دانش‌آموزان در مرکز تجربه یادگیری قرار دارند، نه معلم.
- دانش‌آموزان می‌توانند در خانه و یا از طریق فناوری به خود آموزش دهند.

□ یادگیری اجتماعی

- انجمن‌های یادگیری
- دانش‌آموزان، مسائل را با هم حل می‌کنند.
- افراد می‌توانند از یکدیگر بیاموزند.
- آموزش با همکاری یکدیگر
- تشکیل گروهی از کارشناسان (هم‌کلاسی‌ها و معلمان)
- تشکیل یک مرکز برای به‌اشتراک‌گذاری علم
- فراگیری و تعامل مهارت‌های اجتماعی
- تفکر جمعی

□ یادگیری تجربی

- تبادل تجربیات
- کلاس‌های درس به کارگاه‌های تجربی معتبر تبدیل شده‌است.
- حمایت از تجربه کردن
- قابلیت تعمیم به شرایط واقعی یا مجازی
- پروژه‌های واقعی
- فراگیری مهارت‌های نرم از طریق تعامل و فعالیت در دنیای واقعی

- افراد باید به دوران خلاق بودن و کارهای دستی برگردند.
- فرصت‌های فنی
- انتقال تجربیات

□ بازی/اکتشاف

- جمع‌آوری، بازی و تعامل پیرامون علاقه‌مندی‌های مشترک
- بازی و اکتشاف آزادانه
- کاوش و انتقال دانش بین افراد و نسل‌ها
- ساختن و بازسازی کردن

□ رشد مهارت‌های نرم

- خلاقیت
- سنترپژوهی: آزمودن، بحث و مناظره درباره موضوعات و ایده‌ها
- شناخت مسئله و تفکر انتقادی
- ارتباطات
- کار گروهی
- پژوهش مشارکتی و خلاقانه
- بازاندیشی، تغییر نقطه‌نظر و ایجاد دانش

□ آزادی، اعتماد، نظر، انتخاب و فعالیت

- مشارکت دانش‌آموز و توسعه ساختار دوره آموزشی
- بررسی ارزش افزوده برای هم‌سالان، خانواده، آموزشگاه و جامعه
- انتقاد در مورد آنچه می‌آموزند.
- همکاری بین معلمان و دانش‌آموزان
- آزاداندیشی

□ ارزش‌ها، علایق و استعدادها

- ارزش‌های زیسته مشترک

- کشف استعدادها توسط معلمان
- علایق و توانایی‌ها
- فرصت‌های برنامه‌ریزی‌شده به منظور همکاری در حوزه موردعلاقه
- استفاده از علاقه‌مندی‌ها و توانایی‌ها برای کمک به دیگران و محیط
- پیدا کردن چالش‌ها و انگیزه‌ها
- دانش‌آموزان نیاز به ابزارهای مختلفی دارند تا بتوانند از علاقه‌مندی‌های خود به عنوان راهنما به منظور پیشرفت‌های شخصی در طول دوران زندگی استفاده کنند.
- مراکز آموزشی که دانش‌آموزان بتوانند در آن با توجه به علاقه‌مندی‌های خود، توانایی‌هایشان را گسترش دهند.

□ گسترش مهارت‌های دانشگاهی/حرفه‌ای

- گسترش فرصت‌ها به منظور آماده‌سازی دانش‌آموزان پس از تحصیل در ۱۲ پایه
- فرصت‌های فراوان برای آموزش مهارت‌های مرتبط با صنعت
- ورود به دانشگاه باید تشویق شود.
- پایه‌ای محکم برای حمایت از حرفه‌ها
- ارتباط و کشف کارآفرینان
- ایجاد شبکه‌های قوی
- همکاری کسب و کارها
- مدارس سنتی کمتر و تجربیات کاری بیشتر
- کارآموزی
- آموزش دانش‌آموزان در شرکت‌ها
- آشنایی با محیط کار
- تغییراتی مشابه محیط کاری شرکت‌های خلاق

□ نیازهای احساسی/اجتماعی و مهارت‌های زندگی

- احساسات
- مهارت‌های زندگی
- ملاقات کردن، تبادل، الهام گرفتن، الهام بخشیدن، اکتشاف، شرح دادن، معاشرت کردن، گفت‌وگو و ایجاد رابطه
- روابط فیزیکی
- احترام به دیگران
- زندگی سازمانده‌ی شده
- چشم‌انداز جدیدی از جهان در درون روابط دوستانه

□ ارزیابی

- مدنظر قرار دادن تجربیات به جای مدرک تحصیلی
- مدنظر قرار دادن مهارت‌ها به جای دانش
- بچه‌ها به بازخورد بزرگسالان نیاز دارند.
- حذف نمرات

* پی‌نوشت‌ها

1. Does the future need schools; <https://www.educationfutures.com>
2. Education futures
3. John Moravec

